

Fint å være stud.odont. i Poznan

At det skulle finnes norske tannlegestudenter i den polske byen Poznan og at undervisningen foregår på engelsk, var det jeg visste. Da påskeferien i år skulle tilbringes i Polen, var det fristende å finne ut noe mer – om utdanningen og om studentene.

Poznan ligger i den vestlige delen av Polen, 30 mil fra Warszawa og like langt fra Berlin. Byen har 600 000 innbyggere og er ifølge turistbrosjyrene et viktig kultur- og handels-senter. Vi tar tog fra Warszawa grytidlig tirsdag morgen i påskeuken for å rekke fram til Tannlegehøyskolen før den stenger for påsken. Selv om Polen bare har 1. og 2. påskedag som helligdager, viser det seg at skoler og universiteter koster på seg noen fridager. Vår ver-

tinne og turoperatør, Ewa Czochrowska, som har både spesialistutdanning og doktorgrad fra Norge, har sørget for avtale med sjefen for den engelskspråklige utdanningen, og selv har jeg oppnådd kontakt med en norsk student som ikke hadde planer om hjemreise i ferien.

Ny tannlegehøyskole

Vi møter en splitter ny tannlegehøyskole i et moderne formspråk som står i sterk kontrast til Poznans gamle arkitektur. Den ble åpnet i oktober 2004 og tilhører Poznan University of Medical Sciences, som har et felles fakultet for medisins og odontologi og ett for farmasi. Jeg skal først møte professor Grzegorz Oszkinis som tituleres Vice-Dean of Medical Faculty II, Division of Medical Education in English. Han

kommer, litt forsinket, fra doktordisputas i full mundur med kappe og hatt, men er svært imøtekom-mende og vil gjerne fortelle om sitt ambisiøse pro-sjekt.

– Vi startet et femårs program for tannlegestudenter i 2001 med fire studenter, som fullførte sin tannlegetutdanning sommeren 2006. Interessen for studiet har vært økende. Nå har vi 100 studenter

totalt, hvorav 35 norske, og 60 studenter i kull 1, sier professor Oszkinis og forteller at de bygger på erfaringene fra den engelskspråklige legeutdanningen som har pågått i 14 år allerede.

– Hva er bakgrunnen for at dere har opprettet programmer på engelsk for utenlandske studenter, spør jeg professoren.

– Det er først og fremst for å skaffe midler til universitetet. Studentene betaler en avgift på 10 000 Euro per år, og takket være inntektene fra disse programmene har vi kunnet bygge denne moderne og velutstyrte tannlegehøyskolen. Vi skal dessuten bygge et nytt konferansesenter med blant annet bibliotek på nabotomten, slik at vi kan samle all undervisning her. Men det er også et poeng at lærerne, ved å undervise på engelsk, skaffer seg språkkunnskaper og perfektjoner seg i engelsk. Disse lærerne er ansatte som påtar seg undervisningen på engelsk mot et ekstra honorar.

Til slutt spør jeg om de utenlandske studentene lærer polsk og om de klarer å kommunisere med pasientene. I henhold til studieplanen har de 60 timer «medical polish» de to første årene, og for meg virker det som uoverkommelig å lære særlig mye av et så vanskelig språk på så kort tid. Professor Oszkinis ser imidlertid ikke det som noe problem, siden studentene har polsktalende instruktører på klinikken. Men han er lege og ikke tannlege. Han regner kanskje med at det er tilstrekkelig å kunne si gap opp, skyll og spytt på polsk?

Trives i Poznan

Student Erlend Olden fra Bjugn i Sør-Trøndelag studerer på 3. året i Poznan. De er 34 studenter på kullet og derav 16 norske. Han kommer rett fra undervisning i generell kirurgi der tannlegestudentene er til stede på poliklinikken og overvårer operasjoner i vaskulær ki-

Takket være inntekter fra det engelskspråklige programmet, har det vært mulig å bygge en topp moderne tannlegehøyskole i Poznan.

rurgi. Nå har han påskeferie og har fått besøk av venner fra Norge, som han gleder seg til å vise byen.

– Hvordan har det seg at du havnet i Poznan, er mitt første spørsmål der vi har installert oss ved et bord i kantina på Tannlegehøyskolen. Han har bestilt kaffe på polsk til oss, og bra er det, for det er ikke lett å ta seg fram med engelsk som språk her i landet.

– Jo, jeg ville bli tannlege (han innrømmer at hans tannlegefar ga ham et lite dytt) og hadde ikke poeng til å komme inn i Norge. Jeg har en venn som studerer i Oslo og som brukte tid på å sanke poeng før han ble tatt opp på studiet. Så da jeg fikk tips om Poznan, søkte jeg og kom inn med en gang, sier han. Erlend hadde opprinnelig tenkt å søke om overflytting til Norge etter noen år, men trives så godt at han har bestemt seg for å bli studiet ut

– Hvordan klarer du deg økonomisk? Det er jo ganske dyrt med en studieavgift på 80 000 kroner i året.

– Vi får en «skolepengestøtte» fra Statens lånekasse på 53 000 kroner, så det dekker ikke hele avgiften, men med studielån og annet stipend går det greit. Det er jo billig å leve her i landet, sier Erlend som har kjøpt seg leilighet i Poznan.

– Betyr det at du kommer til å bli her når du er ferdig med studiet?

– Nei, fem år er nok. Det er langt hjemmefra, og ganske tungvint kommunikasjonsmessig, med fly København – Oslo – Trondheim.

Vanskelig å kommunisere

Erlend som er student på 3. året, er nå kommet i klinikken og har så vidt startet med konserverende. Han har hatt én pasient som han skaffet selv og har hittil bare lagt 1. kl.-fyllinger og scalet. Denne pasienten var en venn av ham, så han har ennå ikke behandlet polsktalende pasienter. – Det er helt klart en ulempe at vi ikke behersker polsk og må bruke instruktørene som en form for tolk, men man er ikke like opptatt av kommunikasjon med pasientene her som hjemme. Jeg opplevde at en student som er polskamerikansk, snakket mye med en pasient, og da kom instruktøren og ba ham holde opp med det og «gjøre jobben sin», sier Erlend. Han forteller også at han har opplevd i generell kirurgi at lærerne er veldig «rett på sak» overfor pasientene, blant annet fikk en diabetiker som måtte få amputert et ben, bare en kort beskjed om hva som måtte gjøres.

Lite kontakt med polske studenter

De to studieprogrammene, på polsk og engelsk, er identiske, men det er liten eller ingen kontakt mellom polakkene

Brit Eli Skatland fra Namdalseid er student på 4. året og kommet litt lenger med behandling av pasienter enn Erlend Olden som står i bakgrunnen. Katarzyna Izycka er instruktørtannlege og gir gode råd om hva som skal gjøres.

og utlendingene. Hver avdeling har en stor klinikk for polske studenter og en mindre med fire behandlingseenheter for de utenlandske. Dette fører til at de to gruppene studerer side om side, men de kommuniserer ikke i særlig grad. Og derfor blir det heller ikke stor anledning til å praktisere de polskkunnskapene de tross alt ervervet seg de første to årene. ▶

Erlend Olden fra Bjugn – fornøyd tannlegestudent i Poznan.

Tannlegestudium på engelsk i Poznan, Polen

- Offisiell benevnelse: «The 5 year DDS Program in English»
- Pensum tilsvarende utdanningen for polske studenter
- Ikke adgang for polske studenter – unntak for personer med dobbelt statsborgerskap
- Studieavgift 10 000 Euro per år
- Forkurs koster 500 Euro
- Må ha eksamen tilsvarende vgs. med «high level» i fysikk, kjemi, biologi, matematikk og engelsk
- Studentene må gjennom intervju før opptak

– Jeg klarer meg brukbart i butikker og på kafeer, men det er vanskelig å forstå polsk. For det først er det et komplisert språk og for det andre snakker polakke-
ne så utrolig fort når de setter i gang, sier Erlend som er mest sammen med nordmenn og engelskspråklige studen-
ter på fritida.

Før han skal være turist i byen med sine norske venner, tar vi en tur på klinikk og er så heldig å treffe enda en norsk student. Brit Eli Skatland fra Namdalseid og student på 4. året har ennå ikke tatt påskeferie og er i gang med en endobehandling. Også hun er strålende fornøyd med å være norsk student i Poznan.

Tekst og foto: Reidun Stenvik

Sammendrag av pensum

1. år

Basalfag (anatomi, biologi, histologi, kjemi etc.), førstehjelp, IT, «medisinsk polsk», latin, «gym» og fire uker praksis («nursing»)

2. år

Fortsatt basalfag, introduksjon til konserverende, endodonti og periodonti, dentale materialer, psykologi, fysioterapi, «medisinsk polsk», «gym» og fire uker praksis som tannhelsesekretær.

3. år

Patologi, farmakologi, indremedisin, generell kirurgi, radiologi, mikrobiologi, konserverende, protetikk, oral kirurgi, pedodonti, IT, samfunnsodontologi, kjeveortopedi og fire uker praksis på tannklinikk.

4. år

Indremedisin, infeksjonssykdommer, pediatri, konserverende, pedodonti, oral kirurgi, protetikk, kjeveortopedi, periodonti og fire uker praksis på tannklinikk.

5. år

Konserverende, periodonti, oral og maxillofacial kirurgi, munnslimhinnelidelser, protetikk, pedodonti, kjeveortopedi, laryngologi, anestesi, gerodontologi, radiologi og introduksjon til folkehelsearbeid. Elektive fag: avansert endodonti, implantologi, atferdsfag og etikk/juss.